

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29C/4/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8114229119
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 09. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2015:8114229119.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd v Prešove sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobcu: Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., sídlom Bajkalská 30, 829 48 Bratislava p r o t i žalovaným: X./I. U., F.. XX.X.XXXX, Q. T. Š. XX, XXX XX H., X./I. D. U., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. Š. XX, XXX XX H., v konaní o zaplatenie 4.135,54 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

konanie z a s t a v u j e v časti o zaplatenie 100 Eur so 7,7 % úrokom z omeškania ročne od 11.10.2013 do zaplatenia,

žalovaní v I. a 2.rade sú p o v i n n í spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi 3.184,84 Eur s 7,7 % úrokom z omeškania ročne od 11.10.2013 do zaplatenia a trovy konania vo výške 133,92 Eur, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku,

v prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a .

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobou doručenou súdu dňa X.XX.XXXX žiadal zaviazat' žalovaných v 1. a 2.rade spoločne a nerozdielne na zaplatenie 4.135,54 Eur so 7,7 % úrokom z omeškania ročne od XX.XX.XXXX do zaplatenia titulom nesplateného stavebného úveru.

Žalovaní v 1. a 2.rade sa k žalobe nevyjadrili.

Súd dokazovaním vykonaným oboznámením zmluvy o stavebnom úvere, odstúpením od zmluvy s doručenkami, vrátane výpisu z účtu odstúpeného stavebného úveru zistil tento skutkový stav:

Žalobca uzatvoril so žalovanými v I. a 2.rade dňa XX.X.XXXX zmluvu o mimoriadnom medziúvere a stavebnom úvere v predmete poskytnutia mimoriadneho medziúveru pod č. XXXXXXXXXXXX vo výške 8.300 Eur, pričom po pridelení cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení na základe ktorej bol mimoriadny medziúver poskytnutý a súčasne pri dodržaní všetkých zmluvných podmienok, ako aj všeobecných podmienok pre zmluvy o stavebnom sporení sa mimoriadny medziúver zmenil na stavebný úver pod č. XXXXXXXXXXXX vo výške 4.565 Eur.

Podľa článku II. zmluvy, výška úrokovej sadzby mimoriadneho medziúveru je 5,99 % ročne. Do nasporenia 40 % cieľovej sumy sa dlžník zaväzuje vkladat' na účet zmluvy o stavebnom sporení pravidelné mesačné vklady minimálne vo výške 45,65 Eur. Do pridelenia cieľovej sumy zmluvy o stavebnom sporení sa dlžník zaväzuje splácať úroky z mimoriadneho medziúveru pravidelnými mesačnými splátkami vo výške 41,43 Eur vždy do 15.dňa každého mesiaca. Výška úrokovej sadzby stavebného úveru je 4,7 % ročne. Dlžník sa zaväzuje pravidelnými mesačnými splátkami úveru vo výške 64,56

Eur uhradiť plnú výšku poskytnutého stavebného úveru. Splátka je splatná každý mesiac a musí byť uhradená veriteľovi vždy do 15.dňa každému mesiaca s tým, že v splátke sú zahrnuté aj úroky zo stavebného úveru.

Veriteľ je oprávnený uspokojiť z mesačnej splátky svojej pohľadávky v nasledovnom poradí: sankčné úroky, poplatky, úroky a istinu. Začiatok splácania vyplýva z bodu XVIII. ods.1 všeobecných podmienok.

Podľa článku VI. bodu 2. zmluvy, ak je dlžník v omeškaní so splátkou, má veriteľ právo účtovať si 3 % úrok pri stavebnom úvere a 5 % úrok pri mimoriadnom medziúvere z omeškania nad dohodnutú úrokovú sadzbu zo zameškaných splátok.

Z predloženého výpisu z účtu odstúpeného stavebného úveru vyplýva, že žalovaným v 1. a 2.rade bol poskytnutý stavebný úver vo výške 4.348,70 Eur, pričom žalovaní v 1. a 2.rade vykonali úhrady do odstúpenia od zmluvy 10-tich splátok vo výške 64,56 Eur a 1-krát 18,26 Eur. Po odstúpení od zmluvy realizovali 2 úhrady vo výške 200 Eur a jednu úhradu vo výške 100 Eur.

Podľa článku VII. bodu 1. zmluvy, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru, vrátane príslušenstva, ak nastane niektorá zo skutočností uvedená v článku XIX. všeobecných podmienok.

Podľa článku XIX. bodu 2. písm. a) všeobecných podmienok, je veriteľ oprávnený od zmluvy odstúpiť postupom podľa § 206 Obchodného zákonníka ak je stavebný sporiteľ v omeškaní s viac než dvoma splátkami, alebo jednou splátkou dlhšie ako 3 mesiace.

Podľa článku VII. bodu 2. písm. i) zmluvy, veriteľ má právo od zmluvy odstúpiť a požadovať okamžité splatenie mimoriadneho medziúveru a stavebného úveru aj v prípade, ak dlžník nespĺnil alebo porušil povinnosti vymedzené touto zmluvou, alebo zabezpečovacími zmluvami.

Podľa článku VII. bodu 5. zmluvy, odstúpením od zmluvy nezaniká právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky.

Podľa článku VII. bodu 6. zmluvy, odstúpením od zmluvy zmluva zaniká a to dňom doručenia oznámenia druhej zmluvnej strane. Všetky oznámenia veriteľa sa považujú za doručené aj dňom uplynutia úložnej doby zásielky na pošte po oznámení na adrese uvedenej v tejto zmluve, alebo pri zmene adresy na dodatočne klientmi oznámenú adresu pre doručovanie. V prípade vrátenia zásielky bez uloženia na pošte z toho dôvodu, že sa dlžník na adrese nezdržiava, je odsťahovaný alebo je neznámy, sa zásielka považuje za doručenú v deň, keď sa táto vrátila veriteľovi.

Žalobca žalovaným v 1. a 2.rade podaním zo dňa XX.X.XXXX oznámil odstúpenie od zmluvy z dôvodu neuhradenia ročných splátok, ani v dodatočne poskytnutej lehote v zmysle článku VI. a VII. úverovej zmluvy s výzvou na vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov vo výške 4.120,44 Eur do 7 dní od doručenia tohto oznámenia.

V zmysle článku VII. bodu 6. sa oznámenie o odstúpení od zmluvy u žalovaného v 2.rade považuje za doručené dňa X.XX.XXXX a u žalovanej v 1.rade je doručenie odstúpenia od zmluvy realizované dňa XX.X.XXXX.

Podľa § 52 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom.

Odlíšné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti. Spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 53 ods.1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 48 Občianskeho zákonníka, od zmluvy môže účastník odstúpiť, len ak je to v tomto alebo v inom zákone ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté. Odstúpením od zmluvy sa zmluva od začiatku zrušuje, ak nie je právnym predpisom ustanovené alebo účastníkmi dohodnuté inak.

Podľa § 457 Občianskeho zákonníka, ak je zmluva neplatná alebo ak bola zrušená, je každý z účastníkov povinný vrátiť druhému všetko, čo podľa nej dostal.

Podľa § 261 ods.3 Obchodného zákonníka v znení účinnom ku dňu 28.9.2009, sa upravujú záväzkové vzťahy bez ohľadu na povahu účastníkov:

- a) medzi zakladateľmi obchodných spoločností, medzi spoločníkom a obchodnou spoločnosťou, ako aj medzi spoločníkmi navzájom, pokiaľ ide o vzťahy týkajúce sa účasti na spoločnosti, ako aj vzťahy zo zmlúv, ktorými sa prevádza podiel spoločníka,
- b) medzi zakladateľmi družstva a medzi členom a družstvom, pokiaľ vyplývajú z členského vzťahu v družstve, ako aj zo zmlúv o prevode členských práv a povinností,
- c) z burzových obchodov a ich sprostredkovania (§ 642) a ďalej z odplatných zmlúv týkajúcich sa cenných papierov,
- d) zo zmluvy o predaji podniku alebo jeho častí (§ 476), zmluvy o úvere (§ 497), zmluvy o kontrolnej činnosti (§ 591), zasielateľskej zmluvy (§ 601), zmluvy o prevádzke dopravného prostriedku (§ 638), zmluvy o tichom spoločenstve (§ 673), zmluvy o otvorení akreditívu (§ 682), zmluvy o inkase (§ 692), zmluvy o bankovom uložení vecí (§ 700), zmluvy o bežnom účte (§ 708) a zmluvy o vkladovom účte (§ 716),
- e) z bankovej záruky (§ 313), z cestovného šeku (§ 720) a sľubu odškodnenia (§ 725).

Podľa § 497 Obchodného zákonníka, zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

Podľa § 3 Nariadenia vlády č. 87/1195 Z.z., výška úrokov z omeškania je o päť percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky²⁾ platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Podľa § 10c Nariadenia vlády č. 87/1195 Z.z., ak záväzkový vzťah vznikol pred 1. februárom 2013, výška úrokov z omeškania sa riadi podľa predpisov účinných k 31. januáru 2013 aj za dobu omeškania po 31. januári 2013.

Žalovaným v 1. a 2.rade v zmysle uvedenej zmluvy bol poskytnutý stavebný úver dňa XX.X.XXXX v celkovej výške 4.348,70 Eur, ktorý sa podľa bodu II. úverovej zmluvy zaviazal splácať pri dohodnutej úrokovej sadzbe 4,7 % ročne mesačnými splátkami vo výške 64,56 Eur.

Zároveň podľa bodu VI. bodu 2. pre prípad omeškania bol žalobca oprávnený voči dlžníkovi účtovať úrok z omeškania vo výške 3 % pri stavebnom úvere a 5 % pri mimoriadnom medziúvere nad dohodnutú úrokovú sadzbu zo zameškaných splátok.

Predmetná zmluva o úvere bola uzatvorená v súlade s ust. § 497 a nasl. Obchodného zákonníka a je tzv. absolútnym obchodom podľa § 261 ods.3 písm. d) Obchodného zákonníka,

ale zároveň má charakter spotrebiteľskej zmluvy definovanej v ustanovení § 52 Občianskeho zákonníka.

Z výpisu z účtu odstúpeného stavebného úveru vyplýva, že žalobca poskytol žalovaným v 1. a 2.rade úver vo výške 4.348,70 Eur, z ktorého do odstúpenia od zmluvy realizovali úhrady vo výške 663,86 Eur a po odstúpení od zmluvy ďalšie úhrady vo výške 500 Eur.

Vykonaným dokazovaním bolo ďalej preukázané, že žalobca od predmetnej zmluvy o úvere listom zo dňa XX.X.XXXX odstúpil s poukazom na článok VI. a VII. úverovej zmluvy a uvedené oznámenia o odstúpení od zmluvy v zmysle článku VII. bodu 6. zmluvy sa stalo voči žalovanej v 1.rade účinným dňom doručenia dňa XX.X.XXXX a voči žalovanému v 2.rade uplynutím úložnej lehoty dňa X.XX.XXXX.

Podľa článku VII. bodu 5. odstúpením od zmluvy nezaniká záväzok dlžníka, prípadne ručiteľa splatiť pohľadávku, vrátane jej príslušenstva a podľa bodu 6. odstúpením od zmluvy nezaniká ani právo veriteľa požadovať zmluvne dohodnuté úroky až do zaplatenia celej pohľadávky.

Právnou otázkou či aj v prípade zmluvného vzťahu majúceho charakter tzv. absolútneho obchodu a súčasne spotrebiteľskej zmluvy sa pre prípad odstúpenia od zmluvy majú aplikovať ustanovenia Obchodného alebo Občianskeho zákonníka zaoberali sudy vyššieho stupňa, konkrétne rozsudkom KS v Prešove pod sp.zn. 2 Co 35/2011, 8 Co 15/2013, 2 Co 23/2014, z ktorých vyplýva, že podľa občianskeho zákonníka sa zmluva zrušuje s účinkami od začiatku a tým zanikajú práva a povinnosti zo zmluvy.

Momentom odstúpenia od zmluvy vznikajú práva a povinnosti z porušenia práva (bez dôvodné obohatenie, náhrada škody) a účastníci zrušenej zmluvy si majú navzájom vrátiť už vykonané plnenia (§ 457 OZ).

Ustanovenia spotrebiteľskej zmluvy, ktoré na rozdiel od ustanovenia Občianskeho zákonníka zavádzajú spotrebiteľa nad rámec povinností vzniknutých podľa Občianskeho zákonníka evidentne zhoršuje jeho postavenie. Akékoľvek rozšírenie záväzkov spotrebiteľa, vrátane platenia úrokov napriek ich zrušeniu popri vzájomnej reštitučnej povinnosti po zániku zmluvy s účinkami ex tunc postavenie spotrebiteľa zhoršuje. Inými slovami povedané dôsledky odstúpenia od zmluvy podľa zmluvy dohodnutej medzi účastníkmi konania sú nevýhodnejšie ako dôsledky odstúpenia podľa právnej úpravy Občianskeho zákonníka.

Spotrebiteľia môžu právom očakávať, že zmluvné podmienky koncipované v rámci štandardnej typovej zmluvy ich nezaväzujú, pokiaľ sú vo svojich dôsledkoch nevýhodnejšie oproti právnej úprave podľa občianskeho zákonníka (princíp právnej istoty, dôvery v objektívne právo). Ide o akúsi jednostrannú kogentnosť ustanovenia občianskeho zákonníka v záujme vyššej ochrany pri štandardných typových zmluvách (Kristián Csach, Štandardné zmluvy, Vydavateľství Aleš Čenek).

Nemožno tiež prehliadnuť, že je to dodávateľ, ktorý zmluvu naformuloval a dobrovoľne sa rozhodol využiť ustanovenie zmluvy o odstúpení, aj keď existujú iné

inštitúty súkromného práva, ktoré zmluvu komplexne nerušia s účinkami od jej momentu, ako napr. výpoveď, strata výhody splátok a podobne.

Odvolací súd v uvedených rozhodnutiach nepopieral, že úver je absolútny obchod a ani dôvodnosť aplikácie obchodného zákonníka. Poukázal však iba na to, že prednosť majú osobitné ustanovenia právneho poriadku, ktoré sú súčasťou špeciálnej právnej úpravy v oblasti spotrebiteľského práva, vrátane ust. § 52 až 54 Občianskeho zákonníka a z uvedeného dôvodu niet rozumného dôvodu na skonštatovanie, že na vadnosť právneho úkonu, vrátane odstúpenia od spotrebiteľsko-právnej a teda typicky občiansko-právnej veci má dopadať právna úprava regulujúca vzťahy v zásade medzi

biznismenmi ak občiansky zákonník ako kódex občianskeho súkromného práva, takúto úpravu má a je pre nepodnikateľov výhodnejšia.

Na základe uvedeného je preto možné ustáliť, že zmluvné dojednania predmetnej zmluvy o poskytnutí spotrebiteľského úveru zachovávajúce zmluvné nároky veriteľa vzhľadom na zánik práv a povinností tejto zmluvy v dôsledku odstúpenia od zmluvy sú koncipované nevýhodnejšie oproti úprave v civilnom kódexe a preto sú neplatné pre rozpor so zákonom v zmysle ust. § 54 ods.1 v spojení s ust. § 39 Občianskeho zákonníka a žaloba o ich plnenie je nedôvodná.

Aj na základe uvedeného preto žalobcovi vzniká iba nárok na vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov vo výške 4.348,70 Eur.

Nakoľko žalobca podaním doručeným súdu dňa XX.X.XXXX z dôvodu realizovanej čiastkovej úhrady žalovanými zobral žalobu späť v časti o zaplatenie nesplatenej úverovej istiny vo výške 100 Eur a tomu zodpovedajúcemu príslušenstvu, súd konanie v uvedenej časti postupom podľa § 96 ods.1, 3 O.s.p. konanie zastavil.

S poukazom na realizované úhrady žalovaných v 1. a 2.rade v celkovej výške 1.163,86 Eur vzniká žalobcovi právo na vrátenie poskytnutých úverových prostriedkov vo výške 3.184,84 Eur a v prevyšujúcej časti súd žalobu ako nedôvodnú zamietol.

Zároveň súd priznal žalobcovi uplatnený úrok z omeškania z nesplatenej istiny úveru, ktorého výška je nižšia ako výška zákonného úroku z omeškania určeného v súlade s ust. § 3 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z. v znení účinnom do 31.1.2013 v spojení s ust. § 10c citovaného nariadenia v znení účinnom od 1.2.2013 od 11.10.2013 do zaplatenia.

O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku a žalobcovi, ktorý bol úspešný v 77 % z hodnoty sporu a neúspešný v 23 % z hodnoty sporu, bola priznaná pomerná časť náhrady trov konania zodpovedajúca percentuálnemu rozdielu úspechu a neúspechu v spore v rozsahu 54 % zo zaplateného súdneho poplatku vo výške 133,92 Eur (54 % zo sumy 248 Eur).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 205 ods. 1 O.s.p. v odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 205 ods. 2 O.s.p. odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 251 ods. 1 O.s.p., ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.